



Diakonissa-
laitos

HANKERAPORTTI 2020

Romania: *Kummikylistä kokemusasiantuntijoiksi*

Helsingissä 28.8.2021

Lähtettäjä: Helsingin Diakonissalaitos

Vastaanottaja: Helsingin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto

Kirjaamo: kirjaamo.hsrky@evl.fi

KUMMIKYLISTÄ KOKEMUSASIAANTUNTIJOIKSI

Hankeraportti vuodesta 2020 (osa kolmevuotista toimintakautta)

Tämä raportti koskee vuoden 2020 rahoitusosuutta Helsingin seurakuntayhtymän tukemasta *Kummikylistä kokemusasiantuntijoiksi* (1.4.2020– 31.3.2022) -hankekokonaisuudesta, jota Diakonissalaitos Suomessa koordinoi, ja joka toteutetaan romanialaisen, romaninaisten ylläpitämän kumppanijärjestö E-Romnjan kanssa. Hankkeen tavoitteena on **vahvistaa liikkuvan väestön oikeuksia ja romaninaisten sekä -tyttöjen osallisuutta, toimijuutta ja ihmisoikeuksia** kolmessa kyläyhteisössä (Valea Seaca, Mizil ja Giurgiu) Romaniassa. Monet Suomeen toimeentulon perässä saapuvat romanit ovat kotoisin juuri noista kylistä, joissa E-Romnja toteuttaa ja fasilitoi hanketta.

Hankkeen paikallisena kumppanina toimiva E-Romnja on vuonna 2012 perustettu romanialaisten romaninaisten intersektionaalinen, ruohonjuuritasolla toimiva feministinen järjestö. Se tekee ihmisoikeusperustaista työtä, jonka tavoitteena on romanityhteisöjen köyhyyden poistaminen, työllistymisen sekä opiskelumahdollisuuksien edistäminen ja romaninaisten ja lasten pääsy sosiaali-, terveys- ja muiden palvelujen piiriin. Kyseessä on Euroopan ensimmäinen feministinen romanijärjestö, jonka merkitys on suuri alueilla, joilla ei toimi muita osallisuutta edistäviä ruohonjuuritaso hankkeita.

Hanke tukee yhteisöjen kykyä edistää itse omia ihmisoikeuksiaan, hyvinvointiaan ja osallisuuttaan. Keskeinen tavoite on pakotetun siirtolaisuuden syiden vähentäminen ja koulutuksen sekä toimeentulon tukeminen. Vuonna 2020 kylien naisten omistajuutta hankkeesta on lisätty, ja heitä on tuettu elinolosuhteidensa omaehtoisessa parantamisessa sekä kansalaistoiminnan rakenteiden kehittämisessä.

Keskeisenä tuloksena on romanityhteisöjen elämänlaadun parantuminen kylissä, joissa absoluuttinen köyhyys ja moniperustainen syrjintä tekevät elinolosuhteet äärimmäisen haastaviksi ja pakottavat siirtolaisuuteen. Hankkeen toiminta-alueella ei työskentele muita ruohonjuuritaso järjestöjä, jotka edistäisivät romanien ihmisoikeuksia. Kyseessä on kansainvälisen diakonian marginaaleihin häviävä todellisuus: romanityhteisöjen on erittäin vaikeaa saada kumppaneita ja tukea, koska he asuvat EU-jäsenvaltiossa, eikä heitä myöskään paikallisella tasolla mielletä projekti-kumppaneiksi. Helsingin seurakuntayhtymän tuki onkin vuoden aikana ollut paitsi ainutlaatuista, myös tehokasta: kohtuullisilla resursseilla on saatu aikaan merkittäviä parannuksia. Samalla koronaviruspandemia on asettanut uusia, hyvin ongelmallisia haasteita ja muuttanut työn painopisteitä. (Koronan vaikutuksista tarkemmin raportin kussakin osiossa.)

Romanian romanien ongelmat ja siirtolaisuuden syyt voidaan ratkaista kestävästi vain Romaniassa. Tätä ollaan vuoden 2020 aikana edistetty tukemalla romanityhteisöjä tuottamaan pitkäjänteisiä ratkaisuja elinolojensa ja hyvinvointinsa edistämiseen. Tämän osallisuutta korostavan lähestymistavan tehokkuus ja kestävyys on käynyt ilmi tänäkin vuonna: paikallinen, romanityhteisön itse ylläpitämä järjestö on osoittautunut tehokkaimmaksi yhteistyökumppaniksi – muussa tapauksessa vaikutukset jäisivät ulko-kohtaisiksi.



Diakonissa- laitos

KUMMIKYLISTÄ KOKEMUSASIAN TUNTIJOIKSI - HANKKEEN PERUSTIEDOT

HANKKEEN KOHDERYHMÄ(T)

Kohderyhmää ovat kolmen romanikylän (Valea Seaca, Mizil ja Giurgiu) naiset ja tytöt sekä heidän yhteisönsä, erityisesti lapset ja nuoret. Hanke toteutetaan romaniyhteisöissä, jotka kärsivät absoluuttisesta köyhyydestä, työttömyydestä, väkivallasta, syrjinnästä ja rasistisista rakenteista. Aiemmassa hankkeessa on käynyt ilmeiseksi, että naisten ja tyttöjen tukeminen säteilee tehokkaasti koko yhteisöjen hyvinvointiin.

Välillisenä kohderyhmänä ovat paikalliset, kansalliset ja EU-tason viranomaiset sekä erityisesti sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, joiden tietotaitoa romaniyhteisöjen oikeuksista ja haasteista vahvistetaan. Vuonna 2020 hyviä käytänteitä on koottu systemaattisesti ja levitetty eri romaniyhteisöjen välillä tehokkaasti. Samalla välillisenä kohderyhmänä ovat painottuneet myös muualla Euroopassa toimivat romaniyhteisöt ja -järjestöt, joiden kanssa E-Romnja ylläpitää aiempaa tiiviimpää yhteistyötä ja edistää hyvien käytäntöjen jakamista. Aiempien vuosien taivote, feministisen, Euroopan-laajuisen romaniverkoston alullepano, on toteutunut.

HANKKEEN HENKILÖRESURSSIT VUONNA 2020

Hankerahoituksen kattamat henkilöresurssit:

- Hankejohtaja (Anca Nica)
- Kirjanpitäjä (Carmen Alexe)
- Kaksi nuorisotyöntekijää (Elisa Dinu, Lizuca Dinu)
- Kokemusasiantuntijat / fasilitoijat (Lacramioara Calin, Lucia Dinu)

Muulla rahoituksella katettavat henkilöstöresurssit:

- Mentorikoordinaattori (Roxana Oprea)
- Sisarus-toiminnan koordinaattori (Georgiana Lincan)
- Vapaaehtoistoimintana tapahtuva vastuunkanto: mm. 12 mentoria, ryhmänohjaajia, yhteisökeskuksen vastuunkantajia, muita verkostossa toimivia vapaaehtoisia

HANKKEEN PÄÄASIAALLISET TOIMINTAMUODOT JA TULOKSET VUONNA 2020

Hanke koostui kolmesta tulosalueesta ja niitä tukevasta hallinnollisesta osiosta:

Tulosalue 0: Projekti fasilitoitiin asianmukaisesti ja paikallisen kumppanin kapasiteetti kasvoi

Tulosalue 1: Vakiinnutettiin toimintamuotoja, jotka edistävät romaninaisten ja -tyttöjen voimaantumista yhteisöissään ja omistajuutta paikallisissa toimintaverkostoissa

Tulosalue 2: Romaninaiset ja -tytöt toteuttivat omaehtoisesti vaikuttamiskampanjoita, ja viranomaisyhteistyö lisääntyi

Tulosalue 3: Yhteistyö ja verkostot romanioikeuksiin liittyvien toimijoiden kanssa vahvistuivat



TULOSALUE 0: PROJEKTI FASILITOITIIN ASIANMUKAISESTI JA PAIKALLISEN KUMPPANIN KAPASITEETTI KASVOI

Diakonissalaitos tuki paikallista kumppania, E-Romnja -järjestöä, hankehallinnossa, seurannassa ja arvioinnissa sekä viestinnän kehittämisessä. Tuloksena oli ensisijaisesti hankkeen sujuva toteutuminen, mutta myös E-Romnja kapasiteetin kasvattaminen, jotta se voi tulevaisuudessa itsenäisesti hakea ja toteuttaa kehittämishankkeita sekä tarjota osaamistaan muiden romanijärjestöjen käyttöön. Tästä esimerkkinä on vuoden 2020 aikana käynnistynyt, EU-rahoitteinen *Intersect Voices in Europe – Combating Discrimination against Roma Women* -hankekokoaisuus, jossa E-Romnja tekee yhteistyötä eurooppalaisten romanioikeuksien äärellä työskentelevien toimijoiden kanssa koordinoiden myös itse joitakin osia hankkeesta, ml. kansainvälinen romaninaisten syrjintäkokemuksia käsittelevä kartoitus. Vuoden 2020 aikana on myös skaalattu tehokasta ja vaikuttavaa ruohonjuurityötä analysoimalla yhteisötoimintaa ja vaikutusketjuja sekä selkiyttämällä toiminnan tavoitteita entisestään. Tuon tavoitteen toteutumista koronapandemian käynnistyminen vuoden 2020 alkupuolella vaikeutti, muttei pysäyttänyt.

AKTIVITEETTI	TOTEUTUNUT 2020
Hankehallinto hoidettiin hyvin.	Hanketta koordinoitiin yhteistyösopimuksen mukaisesti; budjetti ja resurssit kohdennettiin; toimintakertomus- ja suunnitelma laadittiin; vuosittaiset aktiviteetit toteutettiin suunnitelman mukaisesti (koronapandemia huomioiden); viestintää toteutettiin viestintäsuunnitelman mukaisesti (pandemia huomioiden).
Seuranta ja arviointi mahdollistivat proaktiiviset muutokset tarvittaessa.	Vuorovaikutus toimijoiden välillä oli aktiivista ja kehittämään pyrkivää; seurannassa ja arvioinnissa huomioitiin koronapandemian aiheuttamat erityishaasteet; monitorointi- tai arviointivierailuja maiden välillä (hankeyhteisöihin tai kumppanijärjestöjen luokse Suomeen) ei voitu pandemian vuoksi toteuttaa.
Hankkeesta saatuja tietoja käytetään mediatiedottamisessa Suomessa, Romaniassa ja EU-tasolla.	Romaniyhteisöjen kokemasta syrjinnästä valmistui raportti yhteistyössä EU-hankkeen kanssa, tulokset julkaistiin E-Romnja ja Diakonissalaitoksen sivuilla. Hankkeen kautta saatuja tietoja koronapandemian vaikutuksista romaniyhteisöissä hyödynnettiin aiheesta tiedottamisessa suomalaisille medioille. Hankkeesta saatuja tietoja hyödynnettiin Diakonissalaitoksen tuottamassa oppaassa journalistille.
Hankkeen tulokset ja toimenpidesuosituks dokumentoitiin ja julkaistiin.	Paikalliset aktiviteettiraportit lähetettiin Diakonissalaitokselle kvartaaleittain; vuosiraportti Helsingin seurakuntayhtymälle laadittiin sovitusti elokuussa.

TULOSALUE 1: VAKIINNUTETTIIN TOIMINTAMUOTOJA, JOTKA EDISTÄVÄT ROMANINAISTEN JA -TYTTÖJEN VOIMAANTUMISTA YHTEISÖISSÄÄN JA OMISTAJUUTTA PAIKALLISISSA TOIMINTAVERKOSTOISSA

Yhteisöjen naisten ja tyttöjen aloiteryhmät ovat vakiintuneet kansalaistoiminnaksi, jossa naiset vaihtavat kokemuksia ja suunnittelevat sitä, kuinka he voivat itse vaikuttaa omiin yhteisöihinsä. Tämän lisäksi hanke organisoivat viikottaisia temaattisia työpajoja sekä Sisaruus-mentorointiohjelman. Aktiiviset aloiteryhmät, nuorten mobiilisointi, Sisaruus-ohjelma ja koulunkäynnin tukeminen synnyttivät kollektiivista kansalaistoimintaa, joka loi romaninuorille ja -naisille mahdollisuuksia voimaantua yhteisönsä täysivaltaisiksi jäseniksi. Vuoden 2020 aikana toiminta vakiintui entisestään ja sitä siirrettiin yhä enemmän yhteisöjen itsensä käsiin: paikallisten vastuuhenkilöiden ja kokemusasiantuntijoiden (ks. ed. lista työntekijäresurssista) avulla toiminta juurtui kyliin tehokkaasti. Tätä prosessia tuettiin myös johtajuuskoulutuksen avulla: yhteisöistä on löytenyt aktivisteja, joilla on kapasiteettia toimia johtajina ja kouluttajina sekä järjestää oma-aloitteisesti ihmisoikeuksia edistävää toimintaa. Tätä rakennetta systematisoitiin vuoden 2020 aikana, koronapandemian mahdollistamissa kehyksissä.

Valea Seacan yhteisökeskus jatkoi kestäväää ja vakiintunutta toimintaansa kokoontumispaikkana ja palveluohjauksen sekä koulutusten tilana. Korona-aikana siitä tuli erityisen tärkeä paikka. Naisten ja nuorten tyttöjen omistajuutta ja vastuunkantoa keskuksen ylläpidosta ja hallinnosta edistettiin entisestään. Kokemuksia keskuksen siirtymisestä romaninaisten itsensä hallintaan sovellettiin hankkeen muihin toteutusmuotoihin, kuten nuorisoryhmiin,



Diakonissa- laitos

vaikutustoimintaan ja mentorointiohjelmaan.

Koulunkäynnin tukemisen rakenteita vahvistettiin, mikä lisäsi nuorten naisten kykyä edistää omaa ja yhteisön hyvinvointia. Ammatilliseen koulutukseen hakeutumiseen luotiin uusia rakenteita, ja tyttöjä sekä naisia tuettiin myös muiden koulutus- ja työllisyyspolkujen rakentamisessa.

Hankkeen uudemmat toiminta-alueet (Mizil ja Giurgiu) huomioitiin vuonna 2020 erityisesti, ja toimintaa laajennettiin niiden erityispiirteet huomioiden. Tärkeitä toimenpiteitä olivat asuinolosuhteiden ja toimeentulon parantaminen, lasten koulunkäynnin tukeminen sekä moniperusteisen syrjinnän vähentäminen. Korona-aikana hankkeen voimavaroja käytettiin paljon perustarpeiden varmistamiseen, mutta samanaikaisesti aloiteryhmiä teemoja monipuolistettiin, Sisarus-ohjelmalle asetettiin kunnianhimoisempia tavoitteita ja nuorten kampanjatoimintaa tuettiin entiseen tapaan, mutta mahdollisimman koronaturvallisesti. Tässä prosessissa Valea Seacan kokemukset toimivat hyvien käytäntöjen malleina. Erityisesti koronapandemiasta johtuvien haasteiden keskellä kävi ilmeiseksi, kuinka vahvan luottamuksen E-Romnja on erityisasiantuntemuksellaan sekä kokemuseräisellä osaamisellaan yhteisöissä saavuttanut.

AKTIVITEETTI	TOTEUTUNUT 2020
Naisten luottamukselliset aloiteryhmiä, joissa monimuotoista toimintaa: eri teemojen käsitteilyä, taitojen, kampanjoinnin ja viranomaisvaikuttamisen opettelua ja vertaistuen sekä yhteisönrakentamisen metodien haltuunottoa.	<p>Jokaisessa yhteisössä toimi säännöllisesti kokoontuva naisten aloiteryhmiä, ja ryhmiin liittyi myös uusia jäseniä koronapandemiasta huolimatta (ja tiedonjonon vuoksi osittain myös pandemian motivoimana). Yhteensä osallistujia oli noin 50. Ryhmien johtajuutta siirrettiin paikallisyhteisöjen jäsenille. Myös nuoret tytöt organisoituivat omien aloiteryhmiä muodossa.</p> <p>Tapaamisia järjestettiin vähintään kuukausittain; koronapandemian vuoksi kasvokkain tapaaminen oli mahdollista vain tammikuussa sekä touko-heinäkuun aikana. Muina kuukausina tapaamiset järjestettiin mahdollisuuksien mukaan puhelinten välityksellä sekä Valea Seacassa paikallisen fasilitoijan, Cipin, avulla. Vuoden keskeiset teema-alueet ja painopisteet olivat koronatietus sekä seksuaalisen hyväksikäytön tunnistaminen ja paikallisvaaleihin valmistautuminen.</p>
Kaksi yhteisökeskusta (Valea Seacassa ja Milizissä) tukivat kollektiivista hyvinvointia, paikallisdemokratiaa ja yhteisönrakentamista. Naiset ylläpitävät ja hallinnoivat keskuksia itse.	<p>Yhteisökeskus Valea Seacassa oli toiminnassa koko vuoden, maaliskuusta lukuunottamatta, jolloin ovet jouduttiin sulkemaan koronapandemian vuoksi. Muina kuukausina, myös halki pandemia-ajan, keskuksessa tarjottiin kaksi kertaa viikossa lämmin ruoka noin 100 lapselle ja aikuiselle. Tämä vähensi aliravitsemusongelmaa. Touku-kuusta eteenpäin ruokailuja järjestettiin lisäksi paikallisen fasilitaattorin, Cipin, kotona, pienissä ryhmissä, etäisyydet mahdollistaen. Ruokaa jaettiin ihmisille mukaan perhekohtaisesti.</p> <p>Yhteisökeskuksen edunsaajat elävät äärimmäisessä köyhyydessä, ja suurin osa heistä on yksinhuoltajiaitejä, joilla on paljon lapsia. Kyseessä ovat perheet, joilla ei ole mahdollisuutta matkustaa ulkomaille hankkimaan toimeentuloa (mikä vaatisi vähintään 110 euron varallisuuden sekä lastenhoidon organisoimisen).</p> <p>Vuoden kuluessa hankkeen resurssit käytettiin paitsi keskuksen perustoiminnan mahdollistaviin ostoihin, myös koronan aiheuttamiin lisäkustannuksiin, kuten pesuaineisiin, maskeihin, käsineisiin ja desinfiointiaineisiin. Näitä tarvikkeita jaettiin pandemian aikana myös kylälaisten koteihin, joissa niistä oli huutava pula. Hygieniatuotteiden lisäksi keskuksen kautta jaettiin ehkäisyvälineitä ja reseptivapaita lääkkeitä yhteensä 50 naiselle.</p> <p>Vuoden 2020 merkittävin saavutus hankkeen toiminnassa ajoittui vuoden alkuun, jolloin Miliziin avattiin myös yhteisökeskus, joka toimii Valea Seacan keskuksen tavoin, paikallisten naisten koordinoimana. Keskuksessa järjestettiin suunnittelukokouksia tilan käyttöä koskevista säännöistä sekä tavaroiden yhteiskäytöstä. Dialogimetodien</p>



Diakonissa-laitos

	<p>avulla käytiin keskusteluja siitä, mitä tarkoittaa yhteisöön ja tilaan kuuluminen. Teiniikäiset saivat toimia kirjureina ja kirjoittaa yhdessä päätetyt säännöt sekä turvallisen tilan periaatteet keskuksen seinälle. Kyseessä oli yhteisön ensimmäinen kaikkia koskettanut ja kollektiivinen päätöksentekoprosessi, joka loi luottamuksen ilmapiiriä. Yhteisökeskusten kävijämäärät olivat vakiintuneita halki vuoden, niinä aikoina kun koronapandemia ei estänyt tilojen käyttöä. Tiloissa tarjottiin myös pandemiaan liittyvää palveluohjausta.</p>
<p>Työpajat, koulutukset ja temaattiset tapaamiset, joissa käsiteltiin dialogisin menetelmin yhteisöille ajankohtaisia teemoja.</p>	<p>Jokaisessa hankkeen kylässä järjestettiin työpajoja ja koulutuksia tarpeellisten taitojen kehittämiseksi ja tärkeiden teemojen käsittelemiseksi. Osallistuminen oli avointa kaikille yhteisöjen asukkaille. Koronapandemian vuoksi työpajoihin ei kutsuttu ulkopuolisia vetäjiä, vaan hankkeen työntekijät fasilitoivat niitä yhdessä paikallisten asukkaiden kanssa. Luku-, kirjoitus- ja kielitaitokoulutuksia toteutettiin säännöllisesti. Teemakoulutuksissa käsiteltiin mm. sosiaali- ja terveyspalveluita, ammatillisten taitojen kartuttamista, tukien hakemista, lasten oikeuksia sekä romani-identiteetin vaalimista.</p> <p>Nuorten kanssa järjestettiin koronaturvallisesti tapaamisia halki vuoden, usein ulkotiloissa. Kasvotusten tapaaminen oli tärkeää, koska kaikilla nuorilla ei ole käytössään internet-yhteyttä eikä toisinaan edes puhelinta. Joitakin tapaamisia järjestettiin kuitenkin myös verkon välityksellä. Nuorten työpajojen aihepiirejä olivat mm: seksuaalinen itsemääräämisoikeus ja turvallisuus, romanien kokemus holokausti (porajmos) ja romani-historia Euroopassa.</p>
<p>Oikea-aikainen ja tarpeenmukainen terveydenhuolto hankeyhteisöjen naisille ja tytöille.</p>	<p>Vuoden 2020 keskeinen terveyshaaste oli koronakriisiin vastaaminen tiedon, tarvikkeiden ja hoitoon pääsyn edistämisen muodossa. Myös matkoja terveyspalvelujen äärelle hätätilanteessa kustannettiin. Koronan haasteiden lisäksi romanityttöjen ja -naisten tietoisuutta seksuaalisuuteen ja lisääntymiseen liittyvistä oikeuksista vahvistettiin. Sosiaali- ja terveyspalveluissa on hankekylissä rakenteellisia puutteita, joihin tartuttiin peruspalveluihin liittyvää viranomaisyhteistyötä vahvistamalla.</p> <p>Yksi hankkeen keskeisistä tavoitteista, ehkäisykapselin käyttöönoton edistäminen yhteistyössä Romanian terveysministeriön kanssa, jouduttiin siirtämään pandemian liehtymisen jälkeiseen aikaan, jotta kansainvälistä yhteistyötä voidaan prosessissa hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Verkostoista suomalaisten kumppaniryhmien (<i>Lääkärin sosiaalinen vastuu ry:n</i> ja <i>Global Clinic</i>) kanssa pidettiin kuitenkin huolta myös pandemia-aikana. Prosessia edistetään, kun koronatilanne mahdollistaa turvallisen matkustamisen.</p>
<p>Sisarus-ohjelma toteutui kaikissa hankkeen yhteisöissä. Ohjelmassa romanitytöt saavat tukeen ”isosiskon”, eli aikuisen mentorin, joka neuvoo elämän haasteissa ja arjen kysymyksissä. Ohjelmaa kehitettiin osallistujilta saadun palautteen perusteella. Mentorointi on osoittautunut yhdeksi tehokkaimmista tavoista tukea romaninuorten turvallista kasvua.</p>	<p>Sisarus-mentorintiohjelman kehittäminen oli yksi vuoden 2020 keskeisistä askeleista. Mentoritapasivat mentoreitaan säännöllisesti, ja molemmat osapuolet saivat myös ohjausta ja koulutusta. Erityisenä painopisteenä oli tyttöjen keskiasteen koulutuksen tukeminen.</p> <p>Vuoden aikana käytiin paljon tuloksellisia keskusteluja ohjelman prosesseista, menetelmistä ja saavutuksista. Korona-aikana järjestettiin online-tapaamisia ohjelman osallistujien kanssa, kerättiin paljon palautetta sekä mentoreilta että mentoroitavilta ja lalettiin parannusehdotuksia käytäntöön. Mentoreilta saatujen kehittämissuositusten pohjalta ohjelmaa organisoitiin uudelleen sekä muotoiltiin uusia sääntöjä ja rakenteita, jotta mentoreiden ja mentoroitavien välistä yhteyttä voitiin parantaa.</p> <p>Vuonna 2020 ohjelmaan otettiin kaksi uutta nuorta. Kokopäivätyön aloittamisen vuoksi muutamat mentoreista eivät voineet enää jatkaa ohjelmassa, joten heidän tilalleen koulutettiin uusia. Jokainen mentori ”isosisko” saa käyttöönsä 100 euron budjetin mentorointiprosessin edistämiseksi. Mentoreille järjestettiin myös 5 verkkotyöpajaa, joissa asiantuntijat keskustelivat heidän kanssaan nuorten psykososiaalisesta tukemisesta.</p>



<p>Vuonna 2020 opintoihin tarkoitettu apuraha (100 e) myönnettiin 10 tytölle. Tällä kertaa tuettiin ammattikouluopintoja aloittavia nuoria. Heistä kuusi jatkoi opintoja apurahan myötä, neljä joutui keskeyttämään koulun esimerkiksi siksi, että perhe muutti ulkomaille toimeentulon perässä. Vaikka prosentuaalinen osuus keskeyttäneistä on suuri, on kuuden nuoren opintojen jatkuminen silti merkittävä saavutus ja vastaa hankkeelle asetettuja numeerisia tavoitteita.</p> <p>Vuoden 2020 aikana tuotettiin ja painatettiin myös Sisterhood-ohjelman esite, joka sisältää osallistujien puheenvuoroja. Esitteen avulla mallin hyviä käytäntöjä viedään eteenpäin ja laajempaan käyttöön.</p> <p>Vuoden 2020 aikana osoittautui, että ohjelman keskustelujen myötä nuoret ovat tulleet hyvin tietoisiksi esimerkiksi haitallisten ja väkivaltaisten ihmissuhteiden tunnistamisesta ja erilaisista väärinkäytöksistä. Vuosien ajan rakentuneen luottamuksen myötä pystyttiin puuttumaan useisiin raiskaus- ja hyväksikäyttötapauksiin. Maaliskuusta joulukuuhun noita tapauksia oli viisi, joista kolmen käsittely on edelleen kesken. E-Romnja tuki uhreja vuoden aikana psykososiaalisesti sekä edunvalvonnan näkökulmasta.</p>
--

TULOSALUE 2: ROMANINAISET JA -TYTÖT TOTEUTTIVAT OMAEHTOISESTI VAIKUTTAMISKAMPANJOITA, JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ LISÄÄNTYI

Romaniassa romaniyhteisöjen suhteet viranomaisiin ovat usein varsin ongelmallisia, näin myös hankkeen yhteisöissä: paikallisissa ja valtakunnallisissa rakenteissa on paljon romanivastaisuutta, konflikteja ja rakenteellista rasismia. Tätä todellisuutta käsiteltiin työpajoissa ja kampanjoissa sekä muutettiin dialogimenetelmillä ja kohtaamisissa. Aloiteryhmät valmistelivat itse paikallisia projektisuunnitelmia ja ehdottivat niitä paikallishallinnolle.

Vaikutuskampanjatoimintaa jatkettiin vuonna 2020 eri muodossa kaikissa hankkeen kylissä. Kampanjoiden vaikuttavuuden analysointiin kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota. Naisten keskinäisiä kohtaamisia ja kokemustenvaihtoa kampanjoinnin hyvistä käytännöistä tuettiin. Näiden toimintojen myötä naiset ja tytöt voimautuivat ja motivoituivat kouluttautumaan, jotta voisivat vaatia oikeuksiaan myös suhteessa paikallisviranomaisiin. Rakentava yhteistyötä viranomaisten kanssa sitouduttiin jatkamaan. Sosiaali-, terveys-, turvallisuus- ja kunnallisalujen viranomaisten kanssa työskentelyssä hyödynnettiin aiempia, positiivisia kokemuksia kulttuuritulkeista. Vuoden 2020 toiminnan myötä romaniniaisilla on entistä paremmat tietotaidot toistensa tukemiseen ja palvelujen sekä ihmisoikeuksien puolustamiseen ja vaalimiseen. Edelleen on paljon perusoikeuksia ja resursseja, joiden äärelle romaniniaisilla ei ole yhteisössään ja yhteiskunnissaan pääsyä; hankkeessa sitoudutaan myös jatkossa tämän tilanteen rakenteelliseen muuttamiseen.

AKTIVITEETTI	TOTEUTUNUT 2020
<p>Naiset ja tytöt saivat taloudellista ja henkistä tukea osallistuakseen paikallisiin / maakunnallisiin / kansallisiin tapahtumiin, joiden myötä heidän oikeuksiaan voitiin edistää. Koronapandemian vuoksi edistettiin verkko-osallistumismahdollisuuksia.</p>	<p>Hankkeessa jatkettiin myös poikkeusaikana säännöllistä osallistumista tapaamisiin, koronapandemian mahdollistamissa muodoissa. Kustakin yhteisöstä valittiin osallistujia paikallisiin, maakunnallisiin sekä kansallisiin tapaamisiin ja tapahtumiin verkossa. Aiempina vuosina hankkeessa syntyneitä laajoja verkostoja hyödynnettiin mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Koronapandemia vaikeutti toiminnan monimuotoista toteuttamista, mutta romani-tytöt ja -naiset saattoivat silti verkostoitua ja tutustua uusiin aihepiireihin sekä kansalaisliikkeisiin. Kolmen hankekylän kesken vaihdettiin tietoja hyvistä käytänteistä etäkokousten muodossa.</p>
<p>Aloiteryhmät esittelivät</p>	<p>Hankekyläen naiset nostivat esille yhteisöjensä rakenteellisia ongelmia ja kehittävät</p>



Diakonissa- laitos

paikallishallinnolle ja viranomaisille suunnittelemaan kehittämisprojekteja ja järjestivät kampanjoita

projektisuunnitelmia, joiden avulla noihin yhteiskunnallisiin haasteisiin tartuttiin. Kustakin yhteisöstä lähetettiin vähintään yksi konkreettinen projektiehdotus paikallisviranomaisille. Kampanjoita järjestettiin koronakriisin mahdollistamissa muodoissa. Pandemian taltuttamiseen romaniyhteisöissä vaadittiin ohjeita ja resursseja. Toteutuksissa käytettiin korona-aikana erilaisia sosiaalisen median työkaluja, kuten valokuvausta, nettivetoomuksia, dialogisia neuvotteluja, varainkeräyksiä ja aloitteita.

Vuoden 2020 keskeinen saavutus oli se, että Mizilissä aloitettiin uusi nuorten ryhmä onnistuneesti. Mizilin nuoret järjestivät dialogitapaamisen lukion opettajien kanssa helmikuussa. Suurin osa lukion opiskelijoista osallistui tapaamiseen. Järjestäjäryhmä halusi keskustella siitä, kuinka romaninuoret tuntevat itsensä marginalisoiduiksi opinnoissaan, miksi "mustalainen"-sanaa ei tule käyttää, ja miksi romanien historia Romaniassa tulisi sisällyttää lukion opetussuunnitelmaan. Tapaamisessa katsottiin lyhyt elokuva romanien kokeman orjuuden historiasta, jota ei Romanian opetussuunnitelmissa mainita lainkaan, ja josta suurin osa opiskelijoista ei tiedä mitään. Nuoret esittelivät myös romanilipun sekä -hymnin ja kertoivat niiden merkityksestä. Tämä oli ensimmäinen vastaava keskustelu kyseisessä lukiossa.

Romanian vastarinnan muistopäivänä 6.5. nuoret järjestivät verkkokampanjan, jonka puitteissa levitettiin nuorten voimakkaita videoviestejä romanien vastarinnan muistelemisen merkityksestä heille. Viestit julkaistiin E-Romnjan sosiaalisen median kanavissa. Lisäksi nuorisoryhmä toteutti online-tapahtuman 2.8., Euroopan romanien holokaustin muistopäivänä. Sen puitteissa tuotettiin video siitä, kuinka vähän kouluissa puhutaan romanien holokaustista, jossa menehtyi merkittävä osa Euroopan romaniväestöstä. Ryhmä valmisti myös videon, jonka avulla levitettiin tietoa holokaustin tutkimisen merkityksestä kouluissa. Video oli osa EU:n laajuista kampanjaa, joka järjestettiin yhteistyössä toisten nuorisojärjestöjen kanssa.

Hankeen puitteissa Mizilissä järjestettiin kahden päivän fokusryhmätapaamiset nuorten kanssa, teemana seksuaalikasvatus ja -terveys. Koska aihepiiri on monissa kylän perheissä tabu, sitä lähestyttiin mahdollisimman sensitiivisesti. Prosessissa oli mukana myös kaksi romanitaustaista näyttelijää, joiden kanssa nuoret tuottivat teatteriesityksen romaninuorten näkökulmasta. Näytelmä esitettiin ensimmäisen kerran syyskuussa 2020.

Viranomaisyhteistyö jatkui kampanjoiden lisäksi myös dialogien ja vuoropuhelun merkeissä. Yhteistyösopimuksia ja perusoikeuksien toteutumista edistettiin.

Viranomaisten romanivastaisia asenteita käsiteltiin säännöllisesti kaikissa hankkeen yhteisöissä. Häirintätapauksia saatettiin käsiteltäväksi, ja verkostotapaamisissa pidettiin toistuvasti esillä romaniyhteisöjen näkökulmia sekä ihmisoikeuksia. Erityisesti koronakriisin aiheuttamat romanien syrjintää vahvistaneet toimenpiteet kyseenalaistettiin ja tuotiin kansalliseen sekä kansainväliseen keskusteluun. Kohtaamisia järjestettiin säännöllisesti poliisin, sosiaalityöntekijöiden, lääkäreiden sekä kunnallisten luottamushenkilöiden kanssa. Yhteisöissä pidettiin esillä Istanbulin sopimusta, eli Euroopan neuvoston yleissopimusta perheväkivallan ja sukupuolittuneen väkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

Valea Seacassa monet asuvat taloissa, jotka on kytketty sähköverkkoon laittomilla virityksillä. Pandemian aikana viranomaiset tarkastivat kaikki talot, määräsivät sakkoja ja katkoivat sähköyhteydet. E-Romnja aloitti keskustelut kunnan viranomaisten kanssa siitä, kuinka talot voitaisiin yhdistää sähköverkkoon laillisesti ja kustannuksilla, jotka ovat yhteisön asukkaille kohtuullisia. Pieneen osaan taloista saatiin sähköt, mutta prosessi viranomaisten kanssa jatkuu.



TULOSALUE 3: YHTEISTYÖ JA VERKOSTOT ROMANIOIKEUKSIIN LIITTYVIEN TOIMIJOIDEN KANSSA VAHVISTUIVAT

Hanketoimijat hankkivat jatkuvasti ajantasaista kansallista ja EU-tasoista tietoa romanioikeuksien kehittämisestä ja osallistuiivat sekä kansalliseen että EU:ssa käytävään keskusteluun. Parhaita käytäntöjä ja ainutlaatuista hankeaineistoa jaettiin aktiivisesti. Hanke jatkoi myös tiivistä osallistumista romaniasiain konferensseihin ja seminaareihin, niin Suomessa, Romaniassa kuin muualla Euroopassa – koronapandemian vuoksi virtuaalisesti. Hankkeen puitteissa jatkettiin osallistumista myös kansainvälisiin työryhmiin, jotka tekevät eurooppalaista romanipolitiikkaa ja antavat suositusta romanien oikeuksien edistämiseksi. Keskeinen yhteistyötaho on myös eurooppalaisten diakoniajärjestöjen verkosto *Eurodiaconia*, jonka työryhmissä hankkeen parhaita käytäntöjä ja esiin nousseita kysymyksiä käsiteltiin.

Hankkeen puitteissa E-Romnjalle on kertynyt valmiudet toimia mentorina, tarjota malleja ja tukea muita romanien feministisiä yhteisöjä eri puolilla Eurooppaa. E-Romnjalla on vuonna 2020 ollut aloitteellinen rooli intersektionaalista (syrjinnän muodot sukupuolta laaja-alaisemmin huomioivaa) feminismiä ruohonjuuritasolla edistävien yhteisöjen euroopanlaajuisessa verkostoitumisessa. Diakonissalaitoksen työ romaniyhteisöjen parissa Bulgariassa, Kosovossa, Moldovassa, Valko-Venäjällä ja Ukrainassa yhdistyy tähän liikehdintään luontevasti ja mahdollistaa monensuuntaisen yhteistyön.

Vuonna 2020 mainituissa verkostoissa edistettiin E-Romnjan pitkän aikavälin tavoitetta: paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten säädösten tulee olla inklusiivisia ja edistää romaninaisten yhdenvertaisuutta. Hankkeessa huomioitiin myös siirtolaisten kohtaamat sosiaaliset, juridiset ja hallinnolliset haasteet. Asenneilmapiirin muuttaminen kaikilla tasoilla yhdistyy tuohon tavoitteeseen.

AKTIVITEETTI	TOTEUTUNUT 2020
Hankkeen puitteissa seurattiin tiiviisti kansallista ja EU-tason romanipolitiikan kehitystä sekä jaettiin verkostoille hyviksi todettuja käytäntöjä.	Hankkeen perustoimintaan kuuluu tiivis yhteydenpito suomalaisiin, romanialaisiin ja EU-tason verkostoihin, kuten Pohjoismaiden lähetystöihin, sote-järjestöihin, kuntapäätäjiin, piiriviranomaisiin ja EU-päätöksentekijöihin. Vuonna 2020 verkostotapaamiset järjestettiin koronakriisin vuoksi verkon välityksellä. Hankkeesta saatuja tietoja romaniyhteisöjen olosuhteista jaettiin lisäksi erilaisten asiantuntijakuulemisten ja -esiintymisten muodossa.
Tiivis yhteydenpito eurooppalaisten romaninaisten verkostojen kanssa sekä vertaisryhmien suuntaan eri puolilla maanosaa.	Romaninaisten feministinen toiminta on vielä satunnaista ja monin paikoin organisoitumatonta. Hankkeen puitteissa tuetaan eurooppalaisten romaninaisten verkostojen yhteyttä toisiinsa sekä hyvien käytäntöjen jakamista. Korona-aikana tätä yhteistyötä rakennettiin verkon välityksellä. Keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa romaninaisten parempi edustus eri kansallisissa ja kansainvälisissä toimielimissä ja verkostoissa. Hankkeen puitteissa on tehty tiivistä yhteistyötä toisen, EU-rahoitteen projektin kanssa: <i>Intersect Voices in Europe – Combating Discrimination against Roma Women</i> -projekti on mahdollistanut E-Romnjan hankekyllissä tehtävän työn käyttämisen osana romaninaisten ja -tyttöjen kokeman syrjinnän torjumista ja uhrien voimautumista. Projektin puitteissa parannetaan ymmärrystä moniperusteisesta syrjinnästä sekä intersektionaalisen syrjinnän laaja-alaisista vaikutuksista ja niihin liittyvistä kokemuksista. E-Romnja toimii yhtenä projektin kumppanijärjestöistä, muut osallistujat ovat romanien oikeuksiin erikoistuneita kansalaisjärjestöjä Romaniasta ja Italiasta sekä Diakonissalaitos Suomesta. Suomalaisen romanijärjestöjen sosiaalipoliittista osaamista ja organisoitumisen kokemuksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Projektin kuluessa vaikutetaan myös Euroopan Unionin syrjintää



koskevan lainsäädännön muotoiluun ja toimintatapoihin. Projektin kotisivu:
<https://www.hdl.fi/intersect-voices/>

KORONAPANDEMIAN AIHEUTTAMAT ERITYISHAASTEET HANKEYHTEISÖISSÄ VUONNA 2020

Koronaviruksen myötä romaniyhteisöjen asema on heikentynyt ympäri Eurooppaa ja myös hankkeen toteuttamis-yhteisöissä entisestään. Syrjintä ja heitteillejätto on saanut uudet mittasuhteet. Huhtikuussa 2020 Open Society -säätiö julkaisi hälyttävän raportin, jossa huomioidaan romaniyhteisöjen erityiset riskit koronakriisissä; muusta väestöstä eristäminen, poliisiväkivallan lisääntyminen, etäopetuksen puuttuminen, karanteeniolosuhteiden mahdotto-muus, pula puhtaasta vedestä sekä toimeentulon radikaali heikentyminen. Kaikki näistä ilmiöistä ovat esiintyneet myös tämän hankkeen toiminta-alueilla. Romaniyhteisöjä on myös mustamaalattu ja syytetty koronasta, vaikka ai-noa erityispiirre on se, että heillä on korkeampi kuolemanriski koronavirukseen köyhyyden ja rasististen rakenteiden vuoksi. Open Society:n ja Amnesty Internationalin mukaan Romania ei ole vastannut pandemian aiheuttamaan ro-manien eriarvoistumiseen riittävästi, ja vaikutusten arvioidaan olevan ylisukupolvisia. Nämä haasteet vaikuttivat oleellisesti hankkeen toimintaan: korona-aikana resursseja on ohjattu ripeästi ja priorisoiden kaikkein akuuteimpiin haasteisiin ja kriisin ilmenemismuotoihin, kuten ravinnon ja puhtaan veden mahdollistamiseen. Esimerkiksi Valea Seacan köyhimmän ja syrjäisimmän alueen, Palamidán, ainoa julkinen juomavesipiste oli vuoden 2020 alkupuolis-kon ajan rikki. Koska paikalliset viranomaiset kieltäytyivät korjaamasta vesipumppua ajoissa, kylän naiset järjes-täytyivät ja menivät kaupungintalolle vaatimaan vesipisteen korjaamista välittömästi, koska koronaeristyksen vuoksi yhteisössä elettiin erityisen haastavissa hygieniäolosuhteissa. Naisten aktiivisuuden lisäksi hanketyöntekijä lähetti kirjeen kaupunginjohtajalle, alleviivaten, että perustarpeiden laiminlyönti tällä tavalla on laitonta ja moraa-litonta. Vaikuttamistyö tehoi, ja vesipumppu korjattiin seuraavana päivänä. E-Romnjan työssä korona-aikana ko-rostuukin sen varmistaminen, etteivät viranomaiset riko kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien perusoi-keuksia erityisolosuhteiden puitteissa.

Hankkeen koordinaattori Anca Nica raportoi, että romaniviha ja rasismi ovat voimistuneet kriisitilanteessa, ja kylät ovat jääneet käytännössä täysin heitteille: "Yhteisöjä ohjeistetaan käsien pesemiseen, mutta vesipisteiden puuttuessa se on mahdotonta. Keskeinen tavoite onkin ollut saada parannuksia vesihuoltoon yhteiskäyttöön tarkoitetuilla kai-voilla ja pumpuilla. Myös sosiaalisen etäisyyden tai karanteeniolosuhteiden mahdollistaminen on tiiviisti asutuissa yhteisöissä usein mahdotonta. Suuret perheet ja suvut asuvat yhdessä huoneessa, jossa ei välttämättä ole sähköä. Samalla eristäytyminen vaikuttaa toimeentuloon; vähäisiäkin tuloja on mahdotonta kerätä, eikä sosiaaliturvaa ole. Tämän vuoksi ihmisiltä puuttuu lääkkeitä perussairauksiin, mikä asettaa heidät riskiryhmään."

Yhteisöissä pelätään sekä pandemian pitkällisiä vaikutuksia toimeentuloon että välittömiä terveysuhkia. Tervey-denhuoltoa tai apteekkeja ei ole lähialueilla, ja matkustamista on rajoitettu. "Tällä hetkellä tarvitsemme lääkkeiden ja vesihuollon lisäksi ruokaa, hygieniauotteita ja esimerkiksi kuukautissuojia sekä vaippoja. Hankkeen resursseja on budjetin mahdollistamissa määrin käytetty noihin välttämättömyyksiin. Tarvikkeita on kuljetettu yhteisöihin säännöllisesti vuoden aikana", Nica raportoi. Samalla hanketyöntekijät ovat tiedottaneet yhteisöä koronapandemian leviämisestä ja tartuntojen ehkäisemisestä. Koronaturvallisesti kasvotusten järjestetyt informaatiohetket ovat olleet välttämättömiä yhteisöissä, joissa absoluuttinen köyhyys estää "digiloikan". Hanketyöntekijät raportoivat, että Va-lea Seacan yhteisössä on vuoden 2020 aikana pystytty testauksin varmistamaan 10 koronatartuntaa, ja valitettavasti kuolemantapauksia on ollut kaksi. Nica kertoo, että hanketyöntekijät ovat käyneet keskusteluja naisten kanssa, joi-den sukulaisia on ollut sairaalahoidossa koronan vuoksi. He ovat kertoneet, että potilaita on kohdeltu erittäin epä-asiallisesti, eivätkä he ole etnisen taustansa vuoksi saaneet tarvittavaa hoitoa. Hoitohenkilökunta on myös syyttänyt romanipotilaita viruksen tuomisesta alueelle, koska heidän on epäilty olleen työskentelemässä ulkomailla.

Koronapandemia on asettanut E-Romnjan työlle myös taloudellisen haasteen, koska järjestön tukijat ovat joutu-neet poikkeusajan vuoksi leikkaamaan heille aiemmin osoittamaansa rahoitusta. Pandemia asettaakin kauskantoi-sen haasteen haasteen E-Romnjan pitkän tähtäimen työlle.



VAMMAISTEN HENKILÖIDEN HUOMIOIMINEN HANKKEESSA

Vammaisten henkilöiden oikeudet vaativat erityishuomiota Romanian romaniyhteisöissä, ja tuossa työssä ollaan varsin alkusuoralla. E-Romnja on ensimmäisiä työalueillaan toimivia intersektionaalisuutta edustavia toimijoita, ja sen työssä moniperusteisen syrjinnän tunnistaminen on keskiössä. Tämä tarkoittaa myös vammaisten ihmisten ja heidän oikeuksiensa huomioimista kaikessa toiminnassa: pyrkimystä edistää asiaa ohjelmaston konsultoinnissa, esteettömyysarviointien aloittamisessa ja esimerkiksi vammaisten koulutuksen edistämisessä. Romanian romaniyhteisöissä tämä työ on aloitettu perusasioiden kuntoon laittamisesta; vammaisia ihmisiä kuullaan, heitä kuunnellaan ja heidän ihmisarvonsa huomioidaan. Vammaisten ihmisten asemaa tarkastellaan E-Romnjan työssä ihmisoikeusperusteisesti. Diakonissalaitos tekee tiivistä yhteistyötä romanioikeuksia koskevissa hankkeissa Abilis-säätiön kanssa, mitä kautta Abiloksen merkittävä osaaminen vammaisoikeuksista on tavoittanut vuoden 2020 aikana myös tämän hankkeen.

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO HANKKEESSA

Hanke perustuu intersektionaaliseen ja feministiseen lähtökohtaan, jonka puitteissa sukupuoli nähdään yhtenä keskeisenä valtarakenteita muovaavana tekijänä, joka asettaa ihmisiä yhteisöissä eriarvoiseen asemaan ja vaikuttaa heidän mahdollisuuksiinsa toimia, kouluttautua, johtaa ja vaikuttaa omaan elämäänsä. Aiempien vuosien kokemus tästä työstä on osoittanut, että tyttöjen ja naisten toimijuuden tukeminen vaikuttaa positiivisesti koko yhteisön hyvinvointiin, tasa-arvoisiin rakenteisiin ja ylisukupolvisiin ketjuihin. Tämän vuoksi hankkeen kohderyhmää ovat naiset ja tytöt; heitä tuetaan aktivoitumaan kaikissa yllä eritellyissä toimintamuodoissa. Muita sukupuolia ei kuitenkaan suljeta pois toiminnan piiristä, vaan yhteisöjä lähestytään kokonaisuuksina, sukupuolisensitiivisesti. Myös muut kuin naiset ovat tervetulleita mukaan toimintaan. Kaikessa E-Romnjan koordinoimassa toiminnassa huomioidaan sukupuolten ja seksuaalisten suuntautumisten moninaisuus ja vähemmistöteemat, joita kyseisissä yhteisöissä on muiden tahojen toimesta aiemmin käsitelty avoimesti hyvin vähän. Sen lisäksi kaikessa hankkeen toiminnassa painottuu tasa-arvonäkökulman valtavirtaistaminen, sukupuolittuneen väkivallan tunnistaminen, yhdenvertaisuus ja naisten osallistumisen strategiat. E-Romnja ja Diakonissalaitos sitoutuvat kaikessa toiminnassaan syrjimättömyyteen, eli siihen, että ketään ei aseteta huonompaan asemaan esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ilmaisuuden, etnisyyden, abiliteetin, iän tai muun ominaisuuden perusteella.

HANKKEEN VUODEN 2021 RAHOITUSPOHJA

Päärahoittajana toimi Helsingin seurakuntayhtymä. Diakonissalaitoksen lisäksi muita rahoittajia ovat Emmaus Åland ja Emmaus Westervik.

Hankkeen jatkuvana kehitystavoitteena on ollut lisärahoituksen hankkiminen. Tätä on tavoiteltu aktiivisesti niin paikallisesti kuin myös kansainvälisesti (kuntatasolta EU-komissioon). Hankkeen aikana on kuitenkin konkretisoitunut, kuinka kehitysyhteistyöhön ja ihmisoikeuksiin suunnatut rahoitukset ja hanketuet ovat valitettavasti usein romaniyhteisöjen ulottumattomissa. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että kyseessä ovat EU-kansalaiset. Absoluuttinen köyhyys unionin alueella kyseenalaistaa mielikuvat eurooppalaisesta yhdenvertaisuudesta, ja romanivähemmistöt jäävät kaikessa hiljaisuudessa marginaalin marginaaliin. Erityisesti romaniyhteisöissä ruohonjuuritasolla tapahtuva – tehokkaaksi todettu – työ jää rahoituskatveeseen.

Hankkeen selkeät tulokset ja niiden dokumentointi voivat jatkossa toimia referenssinä rahoitushauissa ja avata tietä rahoituksen saamiseen myös muille romanijärjestöille. Tämä kehitys on kuitenkin hidasta. Näin ollen Helsingin seurakuntayhtymän diakoninen kumppanuus ja taloudellinen tuki on hankkeelle ja sen yhteisöille äärimmäisen tärkeää ja mahdollistaa toiminnan. Seurakuntayhtymän tuen avulla hankkeessa voidaan saada aikaan aitoja, kestäviä muutoksia ja vahvaa vaikuttamistyötä. Tuossa kumppanuudessa toteutuu myös kansainvälisen diakonian keskeinen periaate: apu suunnataan sinne, missä muut eivät auta ja missä tarve on suuri.



Diakonissa- laitos

Yhteenveto hankkeen tuloista ja menoista vuonna 2020:

YHTEENVETO 2020			
KULUT		TUOTOT	
Kenttäkulut:	67 497,41 €	Emmaus Åland	7 500,00 €
Suomen hlöstö	13 964,01 €	Emmaus Westervik	3 500,00 €
Muu hallinto	8 597,68 €	HSRKY	60 000,00 €
Lahjoitukset, HDL	- 19 000,00 €	HDL	59,10 €
Yhteensä	71 059,10 €		71 059,10 €

Raportin liitteet:

- Hankkeen pääkirjanote 2020
- Hankkeen tuloraportti 2020